

Læringsverkstedet Buenget barnehage
Damlia 241

N-7028 TRONDHEIM

Vår saksbehandler
Thea Berg Lauvsnes

Vår ref.
18/4900/614 A10 &58
oppgis ved alle henv.

Deres ref.

Dato
22.03.2018

Læringsverkstedet Buenget barnehage - tilsyn etter forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler - varsel om pålegg

Miljøenheten gjennomførte 14. mars 2018 tilsyn ved Læringsverkstedet Buenget barnehage. Formålet med tilsynet var å vurdere hvordan barnehagen ivaretar barnas helse, miljø og sikkerhet (jf. forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. av 01.12.1995).

1. Sammendrag

Læringsverkstedet Buenget barnehage har et internkontrollsystem med beskrevne rutiner for å ivareta barnas helse, miljø og sikkerhet. Barnehagen kunne ved tilsynet legge fram dokumentasjon på gjennomførte risikovurderinger som grunnlag for etablerte sikkerhetsrutiner. Vårt inntrykk er at barnehagen i stor grad har kartlagt og vurdert risikoforhold i barnehagen. Det ble ved tilsynet ikke påpekt avvik knyttet til etablerte rutiner eller risikovurderinger ved tilsynet, men gitt anbefalinger om forbedringer. Vi påpekte avvik ved dokumentasjon av barnehagens avvikshåndtering samt ved gjennomgangen av barnehagens lokaler.

Det ble funnet to avvik i forbindelse med tilsynet. I tillegg ble det gitt to anmerkninger hvor Miljøenheten ser et forbedringspotensial.

Avvik 1: Barnehagen mangler en rutine for systematisk registrering og dokumentasjon av avvik.

Avvik 2: Sikkerheten på barnas inneområde er ikke tilstrekkelig ivaretatt.

Vi vurderer at avvikene ved barnehagen ikke er i samsvar med regelverket.

Frist for retting av avvik

Vi ber om skriftlig bekreftelse **innen 1. juni 2018** på at avvikene er rettet.

2. Beskrivelse av Læringsverkstedet Buenget barnehage

Barnehagen åpnet i 2013 og er en del av barnehagekjeden Læringsverkstedet. Barnehagen hadde ved tilsynet fire avdelinger med totalt 78 barn.

3. Reviderte områder og funn

Tilsynet ble gjennomført som tematilsyn med hovedvekt på dokumentasjon av risikovurderinger gjennomført for å ivareta barns sikkerhet (jf §§ 7 og 14) og internkontroll og avvikshåndtering (jf § 4).

Tilsynet ble gjennomført ved gjennomgang av dokumentasjon med ledelsen, intervju av to ansatte, samt befarings av lokalene og uteområdet.

Dokumentasjon fremlagt ved tilsynet

- Innholdsfortegnelse for det elektroniske internkontrollsystemet
- Eksempler på risikovurderinger (turer, sikkerhetsfaktorer innendørs og utendørs)
- HMS årshjul for barnehageåret 2017-2018
- Rutine for barns sikkerhet på tur utenfor barnehagens område
- Beredskapsplaner
- Utfylte sjekklister

Deltakere ved tilsynet

- Ruth Bekkadal, daglig leder Læringsverkstedet Buenget barnehage
- Lise Stensby, ped.leder Læringsverkstedet Buenget barnehage
- Håkon Engebretsen, assistent Læringsverkstedet Buenget barnehage
- Elin Grønvold Aunet, rådgiver Miljøenheten
- Thea Berg Lauvsnes, rådgiver Miljøenheten

3.1. Internkontrollsystem og avvikshåndtering

Avvik 1: Barnehagen mangler en rutine for systematisk registrering og dokumentasjon av avvik.

Barnehagen må utarbeide en skriftlig rutine som beskriver hvordan ulike typer avvik skal registreres, håndteres og dokumenteres.

Avviket er hjemlet i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. § 4 Ansvar. Internkontroll.

Merknad 1: Barnehagens ledelse bør kontrollere skriftliggjøringen av etablerte rutiner og sikre at personalet er kjent med rutinene.

Observasjon

Internkontrollsystem

Barnehagen har et elektronisk HMS-system (HMS-håndboka, felles for Læringsverkstedet). HMS-håndboka inkluderer en del teori og henvisninger til lovverk og lignende, samt noen overordnede rutiner. Det er lagt opp til at barnehagen skal utarbeide og supplere med egne rutiner. Det elektroniske systemet er lite tilgjengelig for personalet i hverdagen, og styrer har derfor valgt å supplere med papirversjon fordelt på ulike permer som inneholder de mest sentrale rutinene og sjekklister. Styrer kjenner veileder til forskriften og har brukt denne aktivt i arbeidet med

barnehagens internkontrollsystem. Fremlagt årshjul for HMS og vedlikeholdsarbeid viser systematisk gjennomgang og revidering av rutiner, og en rekke faste kontrollpunkter som handler om barnas helse, miljø og sikkerhet. Samtale med barnehageledelsen og ansatte gir inntrykk av at barnehagen har etablerte rutiner for å ivareta barnas sikkerhet og beredskapsrutiner for å håndtere skader og ulykker. Ikke alle rutiner er skriftliggjort, og f. eks kommer ikke alle sikkerhetstiltakene som er beskrevet i risikovurderingene fram i andre rutiner. I tillegg kom det ved tilsynet fram at deler av beredskapsplanen ikke er oppdatert og tilpasset barnehagen.

Avvikshåndtering

Skader registreres på skademeldingskjema. Daglig sjekk av uteområdet dokumenteres og eventuelle avvik rapporteres i tillegg på morgenmøte, hvor styrer og alle avdelingene er representert. Andre bygningsmessige feil og mangler rettes umiddelbart, men registreres nødvendigvis ikke. Barnehagen hadde ved tilsynet ingen skriftlig rutine for generell avviksregistrering og håndtering, eller et system for å dokumentere alle typer avvik.

Vurdering

Internkontrollsystem

Vår vurdering er at det elektroniske systemet sammen med rutiner og sjekklister i permer viser at barnehagen har etablert et internkontrollsystem for å ivareta barnas helse, miljø og sikkerhet. Årshjulet, rutinebeskrivelser og utfylte sjekklister viser at barnehagen jobber bevisst og systematisk med dette. Samtidig fikk vi inntrykk av at graden av skriftliggjøring av enkelte rutiner for å ivareta barnas sikkerhet og ansattes kjennskap til disse har forbedringspotensial. Barnehagens ledelse bør ta en gjennomgang av fastsatte rutiner for å kontrollere at disse er tilstrekkelig skriftliggjort. I tillegg bør beredskapsplanen gjennomgås og oppdateres slik at den i større grad er tilpasset barnehagen. Barnehagen bør innføre en rutine som sørger for at ansatte jevnlig må lese gjennom/bli gjort kjent med rutinene og hvor disse er tilgjengelig. Gjennomgangen med ansatte bør dokumenteres ved utkwittering eller lignende.

Avvikshåndtering

Vårt inntrykk fra tilsynet er at avvik i hovedsak fanges opp og rettes ved barnehagen, men at dette i for liten grad dokumenteres. Det må etableres en skriftlig rutine som beskriver hvordan alle typer avvik skal avdekkes, meldes og dokumenteres.

Alle virksomheter skal ha rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge avvik fra helse, miljø og sikkerhetslovgivningen. Dette er et krav i regelverket, jf § 5.7 i internkontrollforskriften. Avvikshåndteringen skal være skriftlig. Brudd på lovgivningen og viktige rutiner er klare avvik, men også andre uønskede hendelser og nestenulykker skal vurderes, selv om det gikk bra denne gangen. I avviksrutinen bør dere definere hva som regnes for avvik ved Læringsverkstedet Buenget barnehage. Hva virksomheten gjør for å rette opp avvik skal dokumenteres skriftlig, dette kan f. eks løses ved bruk av loggbok som gjennomgås årlig i forbindelse med gjennomgang av internkontrollsystemet. På denne måten kan barnehagen bruke avvik og andre uønskede hendelser aktivt inn i det forebyggende arbeidet for å sikre barnas helse og sikkerhet. Vi viser til bestemmelsene i internkontrollforskriften som stiller krav om skriftlig avvikshåndtering, jf § 5.7 i internkontrollforskriften.

3.2 Risikovurderinger

Merknad 2: Barnehagen bør revidere og supplere risikovurderingene, slik at forebyggende tiltak og beredskapen for hver enkelt fare/uønsket hendelse tydeliggjøres.

Observasjon

Barnehagen begynte med dokumentasjon av risikovurderinger i 2015/16, og vurderte den gangen både inneområde, uteområdet og sikkerhet på tur. Hele personalet var involvert i dette arbeidet. I forkant av tilsynet har en ped.leder revidert risikovurderingene, og delt opp i ett skjema for uteområdet og et eget skjema for faste turmål. I tillegg har styrer risikovurdert kjemikalier ifm. utarbeidelse av stoffkartotek, og ny kjøkkenansvarlig er i ferd med å ferdigstille risikovurdering mtp. IK-mat samt sikkerhet på kjøkkenet.

Vurdering

Barnehagen har gjennomført og dokumentert risikovurderinger for fastsetting og vurdering av rutiner. Vårt inntrykk er at barnehagen i stor grad har kartlagt risikoforhold og etablert rutiner for å redusere risikoen. Vi vurderer at skjemaet som benyttes til fungerer, men at utfyllingen er litt uryddig. Dagens bruk av skjemaet gir ikke en fullgod oversikt over hvilke tiltak og rutiner som skal styre de ulike farene, og hva slags beredskap barnehagen har dersom farene skulle oppstå. Ved neste revisjon av risikovurderingene bør risikovurderingene suppleres, slik at det gjennomgående beskrives hvilke tiltak som skal redusere sannsynligheten for at farer/uønskede hendelser inntreffer og hvilke tiltak som reduserer konsekvensen dersom det allikevel skulle skje. Vi viser til Miljøenhetens [faktaark om risikovurdering i barnehager og skoler](#) med tilhørende [eksempel](#) (skjema).

3.3 Sikkerhet innendørs

Avvik 2:   Sikkerheten på barnas inneområde er ikke tilstrekkelig ivaretatt.

Barnehagen må sikre at kjøkkenkniver og vaskemidler oppbevares utilgjengelig for barn.

Avviket er hjemlet i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. § 14 Sikkerhet og helsemessig beredskap.

Observasjoner

På storbarnsavdelingen (2. etasje) er kjøkkenet åpent tilgjengelig fra begge avdelingene. Ved befaringen (rundt lunsjtiden) ble det observert flere kjøkkenkniver som lå lett tilgjengelig på benken. Det stod også flere sprayflasker med vaskemidler på benken.

Vurdering

Vi vurderer at barn relativt lett kan komme til å ta seg opp til kjøkkenbenken. Barnehager skal utformes og drives på en slik måte at skader og ulykker forebygges, og at uønskede hendelser får så begrensede skadelige konsekvenser som mulig, jf § 14. Barnehagen må sørge for at skarpe kniver og lignende oppbevares utilgjengelig for barna. Det samme gjelder vaskemidler.

4. Regelverk

- Lov av 2011-06-24 nr.29 om folkehelsearbeid (folkehelseloven)
- Forskrift av 1. desember 1995 om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.. med veileder, "Miljø og helse i barnehagen", Helsedirektoratet april 2014.

Avvik defineres som mangel på oppfyllelse av krav gitt i eller i medhold av lov eller forskrift.

Merknad er forhold som ikke nødvendigvis er i strid med krav fastsatt i eller i medhold av lov eller forskrift, men der tilsynsmyndigheten mener det er mulighet for forbedringspotensial.

Rapporten omhandler eventuelle avvik og merknader som er avdekket under tilsynet. Det er ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens arbeid innenfor forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.

Forhåndsvarsel om pålegg

Dersom vi ikke har mottatt bekreftelsen innen fristen, kan miljøsjefen gi barnehagen pålegg om retting for å sikre at avvikene rettes. Denne tilsynsrapporten er et varsel om at pålegg kan bli gitt (jf Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker § 16 om forhåndsvarsling og Lov om folkehelsearbeid § 14 om retting). Dersom dere har kommentarer til innholdet i rapporten ber vi om melding om dette innen tre uker. Varslet er gitt med hjemmel i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.

Med hilsen
TRONDHEIM KOMMUNE

Marianne Langedal
miljøsjef

Thea Berg Lauvsnes
rådgiver

Elektronisk dokumentert godkjenning uten underskrift

Kopi:

Postmottak Fagenhet for oppvekst og utdanning